

APORTACIONS PER AL DISSENY DE L'ACORD NACIONAL PER A L'AGENDA 2030

Informe de resultats

JULIOL 2019

APORTACIONS PER AL DISSENY DE L'ACORD NACIONAL PER A L'AGENDA 2030

Informe de resultats

JULIOL 2019

Encàrrec:

Sub-direcció General de Qualitat Democràtica
Direcció General de Participació Ciutadana i processos electorals
Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
Generalitat de Catalunya

Coordinació

Equip tècnic del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i de la Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Realització

Xavier Sabaté Rotés
Xavier Basora Roca
Marta Pujol Martín

Espai TRÉS ·Territori i Responsabilitat Social

C/ Mallorca 100 Baixos 08029 Barcelona

Tel. 93 315 77 44

www.espaitres.net

Nota: Les idees expressades en aquest document corresponen al conjunt dels participants en les sessions de treball, i no reflecteixen necessàriament els punts de vista de la Generalitat de Catalunya, de manera que no són atribuïbles ni a aquesta institució ni a cap persona en particular.

Índex de continguts

1. MARC DE REFERÈNCIA	4
2. OBJECTIUS DELS TALLERS	5
3. METODOLOGIA PARTICIPATIVA	6
3.1. PLANTEJAMENT DE LA PRIMERA SESSIÓ	7
3.2. PLANTEJAMENT DE LA SEGONA SESSIÓ	10
4. DADES DE PARTICIPACIÓ	13
5. RESULTATS DELS DEBATS	15
5.1. SESSIÓ 1 EL PER QUÈ, EL QUÈ I EL QUI DE L'ACORD NACIONAL	15
5.2. SESSIÓ 2. EL COM DE L'ACORD NACIONAL	24
6. CONCLUSIONS	33
6.1. PER QUÈ ÉS RELLEVANT ADOPTAR L'AGENDA 2030 A CATALUNYA?	33
6.2. ELS REPTES DE LA SOSTENIBILITAT A CATALUNYA	33
6.3. QUINS ACTORS SÓN CLAU EN LA CONSECUCIÓ D'AQUESTS REPTES?	34
6.4. COM TREBALLEM JUNTS?	35
6.5. CONDICIONS PER FORMAR PART DE L'ALIANÇA CATALUNYA 2030	37
7. AVALUACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU	39
7.1. SOBRE LA PREPARACIÓ DEL PROCÉS	39
7.2. SOBRE ELS TALLERS DE PARTICIPACIÓ	40
7.3. SOBRE LES EXPECTATIVES RESPECTE DELS RESULTATS	40
ANNEX 1. LLISTA DE PARTICIPANTS	43

1. MARC DE REFERÈNCIA

L'Agenda 2030 és un pla d'acció de les Nacions Unides per respondre a la necessitat de disposar d'un marc consensuat d'actuació davant els reptes globals de la humanitat. Aquest pla estableix 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 metes de tipus econòmic, social i ambiental. Per traduir els objectius en accions efectives, Nacions Unides encoratja a desenvolupar respostes nacionals ambicioses per aplicar aquesta agenda.

El Govern de Catalunya s'ha compromès a elaborar un Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, tot elaborant un sistema de fites i indicadors associats. Aquest pla compta amb la participació de tots els Departaments de la Generalitat i amb el suport tècnic i material del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS). Per estendre el compromís més enllà de l'acció de govern es vol, a més, establir un Acord nacional per a l'Agenda 2030.

La Generalitat de Catalunya, mitjançant el CADS i la Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, ha dissenyat un procés participatiu per establir les bases d'aquest Acord nacional per a l'Agenda 2030 a través de dues sessions deliberatives. Els resultats d'aquestes sessions seran traslladats a la Comissió Interdepartamental del Pla nacional per la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, que té encomanada l'elaboració d'aquest acord.

L'Acord nacional donarà lloc a l'Aliança Catalunya 2030, un partenariat entre actors públics i privats on es compartiran els compromisos de país per fer realitat els ODS.

Aquest document fa referència al procés participatiu per establir les bases de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030, i posteriorment es desenvoluparà la segona fase del procés participatiu per recollir adhesions i compromisos de la societat civil que configuren l'Aliança Catalunya 2030.

Figura 1. Les sessions que van tenir lloc al maig van servir per enriquir amb aportacions el disseny de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030.

2. OBJECTIUS DELS TALLERS

El Marc de referència del procés participatiu per establir les bases de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030 estableix els objectius i funcionament de la primera part del procés participatiu, i també preveu una segona fase del procés participatiu per recollir adhesions i compromisos de la societat civil que configurin l'Aliança Catalunya 2030.

Objectius de les sessions

- Construir col·lectivament les bases de com Catalunya ha d'enfrontar els reptes i oportunitats de l'Agenda 2030.
- Recollir les diferents perspectives d'actors clau de la societat civil per l'elaboració del document de base de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030.
- Implicar aquests actors en l'elaboració de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030 que servirà de document d'adhesió a l'Aliança Catalunya 2030.

Es van definir cinc eixos de debat:

1. **L'Agenda 2030 a Catalunya. Per què és rellevant adoptar-la?**
2. **Els reptes de la sostenibilitat a Catalunya.**
3. **Quins actors són clau en la consecució d'aquests reptes? Per què treballem junts?**
4. **Marc comú de compromisos i actuacions. Com treballem junts?**
5. **Condicions per signar l'Acord nacional per a l'Agenda 2030 i formar part de l'Aliança Catalunya 2030.**

Imatge 1 Els 17 ODS van estar omnipresents en tots els debats de les dues sessions

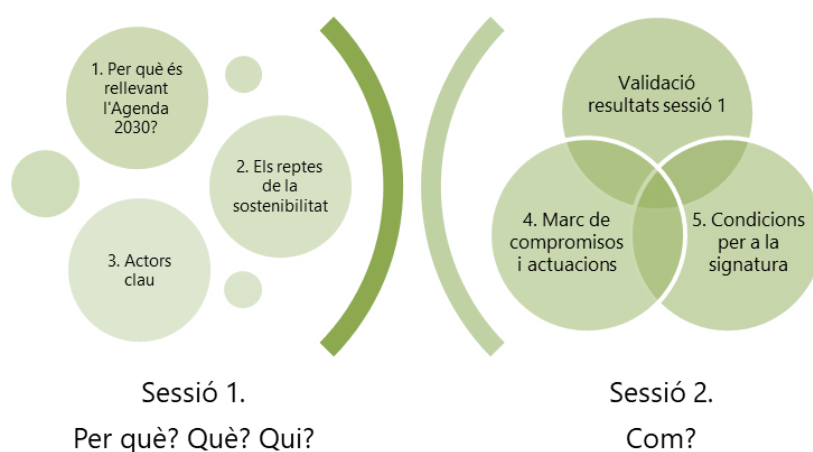
3. METODOLOGIA PARTICIPATIVA

El Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència va convocar diversos actors de la societat civil que estan treballant o estan vinculats a l'Agenda 2030 (veure dades de participació, més endavant). Es van realitzar dues sessions de treball deliberatiu en relació als cinc eixos de debat amb el conjunt d'actors convocats.

Es va proposar que les dues sessions seguissin una lògica seqüencial per aportar les bases per a una declaració inicial de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030.

	Sessió 1. Per què, què i qui?	Sessió 2. Com?
Objectius del debat	Reflexionar i debatre sobre la rellevància de l'Agenda 2030, els seus continguts i els agents a implicar	Validar les aportacions de la sessió anterior i reflexionar sobre la governança de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030
Eixos de debat	1) Per què és rellevant l'Agenda 2030? 2) Els reptes de la sostenibilitat a Catalunya 3) Actors clau	4) Marc comú de compromisos i actuacions 5) Condicions per signar un Acord nacional per a l'Agenda 2030
Dinàmica	En grups/plenària	Plenària
Data	Dimecres 22 de maig, de 10 a 13h	Dilluns 27 de maig, de 10 a 13h

Així, la **sessió 1** es va focalitzar en generar aportacions per contrastar i enriquir els continguts de l'Acord, en tres grups més petits i dinamitzats per afavorir el màxim d'aportacions de les persones i entitats participants, mentre que en la **sessió 2** el focus es va posar en la generació de consensos i en la validació d'una proposta de posada en pràctica de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030, que es procuraria assolir a través d'una dinàmica de generació de consens en plenari.

3.1. Plantejament de la primera sessió

Programa de la sessió

La sessió es va estructurar seguint el següent **programa**:

- 09:45 Acreditació i recepció d'assistents**
- 10:00 Benvinguda i contextualització de l'Acord nacional i el procés participatiu**
Arnau Queralt, director del CADS
Ismael Peña López, Director General de Participació Ciutadana
- 10:30 Objectius de la sessió i explicació de la dinàmica de la sessió**
- 10:45 Grups de treball participatius**
- 12:15 Posada en comú dels resultats de cada grup de treball**
- 12:30 Debat en plenari dinamitzat**
- 13:00 Fi de la sessió**

Imatge 2 Arnau Queralt (esquerra) i Ismael Peña López (dreta) van donar la benvinguda i van presentar la sèrie dels dos tallers

Dinàmica de participació

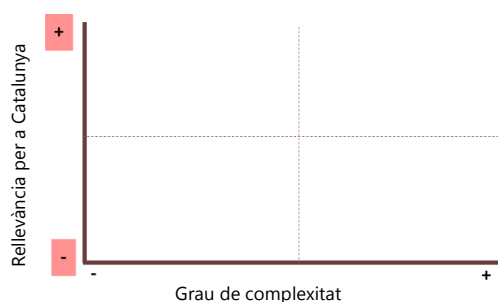
Per a cada grup de treball, es comptava amb 1h 30' per realitzar els exercicis següents:

a. Presentació i leit motiv de l'Agenda 2030

- Cada participant escrivia en una targeta una idea o "leit motiv" de l'Agenda 2030, amb una paraula o frase curta donant resposta a la pregunta "Per què és rellevant adoptar una Agenda 2030?"
- Per ordre, cada participant es presentava (nom, cognoms i entitat) i llegia la seva targeta. El dinamitzador/a ho recollia al panell, agrupant les aportacions similars.

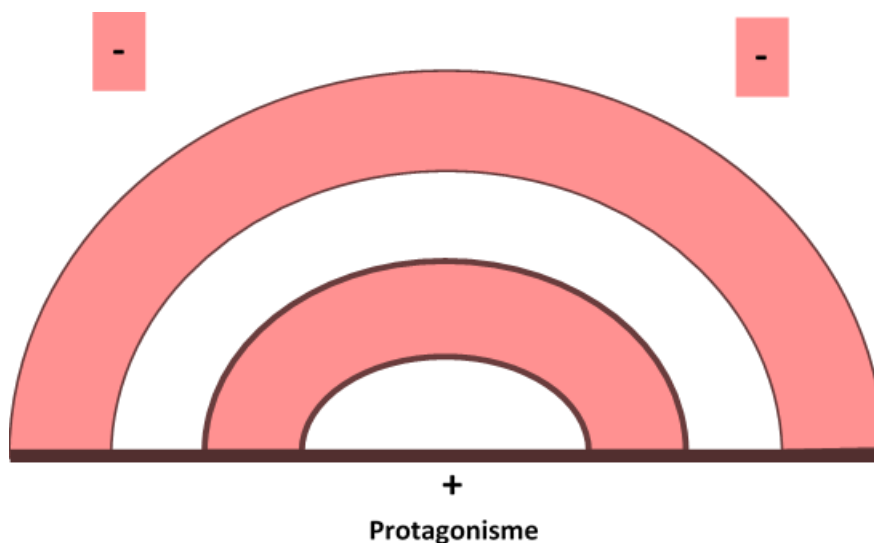
b. Els reptes de la sostenibilitat a Catalunya

- A partir dels 17 ODS, el grup havia de consensuar i validar:
 - o El seu grau de rellevància per a Catalunya
 - o El seu grau de complexitat/dificultat
- Els participants s'havien de posar d'acord per ubicar els 17 ODS en el panell.

c. Actors clau i treball en xarxa

- El grup havia de consensuar quins són els actors clau a partir d'un sociograma representat en el full (veure esquema).
- El debat es va fer en clau d'Acord nacional, és a dir, el paper de cada agent en el compromís compartit vers els ODS i la sostenibilitat.
- A partir de 4 grans categories (administració, sector econòmic, tercer sector, educació), cada grup proposava agents concrets dins de cada un, i els situava en el sociograma d'acord amb el seu grau d'importància i segons la relació que podien tenir entre ells.
- Com a darrer pas, i segons el temps disponible, per a cada arc es concretava encara més la implicació que significa cada nivell en l'Agenda 2030 (com per exemple lideratge > compromís estratègic > compromís puntual > adhesió nominal...).

Posada en comú i debat en plenari

- En plenari, els dinamitzadors dels tres grups (o una persona voluntària dins el grup) presentaven els resultats dels debats.
- En cada intervenció, es destacaven els punts en comú amb els resultats dels grups precedents.
- Els dinamitzadors obrien un debat en plenari per recollir noves aportacions i consideracions en relació amb les següents qüestions:
 - o Quines dificultats i oportunitats planteja l'adopció de l'Agenda 2030?
 - o Quines haurien de ser les condicions que s'haurien de donar per a que l'Agenda 2030 sigui efectiva?
- Els dinamitzadors anotaven aquestes aportacions en una presentació a la vista de tothom.
- Per finalitzar, es presentaven els objectius de la següent sessió (27 de maig).

Imatge 3 La primera sessió va finalitzar amb una foto de grup a l'interior del Recinte Modernista de Sant Pau

3.2. Plantejament de la segona sessió

Programa de la sessió

La sessió es va estructurar seguint el següent **programa**:

09:45	Recepció d'assistents
10:00	Benvinguda i validació de la síntesi de resultats de la sessió anterior
10:30	Reunions sectorials sobre els compromisos per signar l'Acord 2030
11:30	Posada en comú de les reunions sectorials i debat en plenari
12:00	Debat sobre la governança de la futura Aliança Catalunya 2030
13:00	Foto de grup i fi de la sessió

Dinàmica de participació

a. Presentació i validació de la síntesi de la sessió anterior

- Es van presentar i validar els resultats de la sessió anterior, amb les aportacions dels tres grups integrades
- Es va obrir un torn obert per si algú volia afegir alguna cosa
- Es van presentar els objectius i funcionament de la segona sessió

b. Reunions sectorials sobre els compromisos per signar l'Acord per a l'Agenda 2030

- Els mateixos agents proposaven tipus de compromisos, de forma realista. Havien de fer un exercici de visualització de com poden ser aquests compromisos.
- Es van formar 5 grups sectorials:
 - o Sector econòmic i social
 - o Tercer sector i drets civils
 - o Món local
 - o Infants i joventut
 - o Educació i recerca
- Cada grup disposava d'un full per expressar com haurien de ser els compromisos per adherir-se a l'Acord nacional, a partir del tipus de compromisos i les seves característiques:
 - o **Tipus de compromisos (Tipus d'accions que podem assumir)**
 - Formació i sensibilització
 - Canvis interns en l'organització*

- Treball en xarxa (local i internacional)
- Projectes executius per a la sostenibilitat **
- Recerca i innovació per a la sostenibilitat
- Altres: _____

* capacitat dels membres, nous organigrames, nous protocols d'actuació, etc.

** de transformació en l'àmbit dels ODS (tecnològics, financers, de cooperació, jurídics...)

- Per a cada categoria, el grup concretava el tipus de compromís/acció que es podria assumir (i amb exemples).

- **Característiques dels compromisos i rendició de comptes**

En relació a aquestes característiques, quins serien els mínims per considerar un compromís com acceptable per entrar a formar part de l'Aliança Catalunya 2030?

- Dimensió dels compromisos
- Temporalitat (puntuals/anuals/continus)
- Vincle amb un o més ODS
- Localització a un àmbit territorial
- Vincle amb altres agents
- Altres: _____

Rendició de comptes dels compromisos

- Com? Indicadors (d'activitat, de resultats)
- Quan? Amb quina freqüència?

c. Posada en comú i debat en plenari

- Es van presentar els resultats del debat de cada grup (un representant de cada grup)
- Es van remarcar els punts en comú (consens)

d. Debat sobre la governança de la futura Aliança Catalunya 2030

- Es va dinamitzar un debat en plenari sobre com dinamitzar la futura Aliança Catalunya 2030, a partir de les següents temàtiques:
 - Lideratge i impuls de l'Aliança Catalunya 2030
 - Dinamització interna i accions conjuntes de l'Aliança Catalunya 2030
 - Captació de nous membres. Com fem créixer l'Aliança?
 - Comunicació i difusió
 - Avaluació, reporting i seguiment (i disciplina i règim sancionador en cas d'incompliment)
 - Altres qüestions (drets i deures de formar part de l'Aliança...)

e. Ronda de tancament. Propòsits individuals de propers passos

- Es va fer una ronda de paraula final amb els propòsits individuals a partir d'ara per cada un dels agents

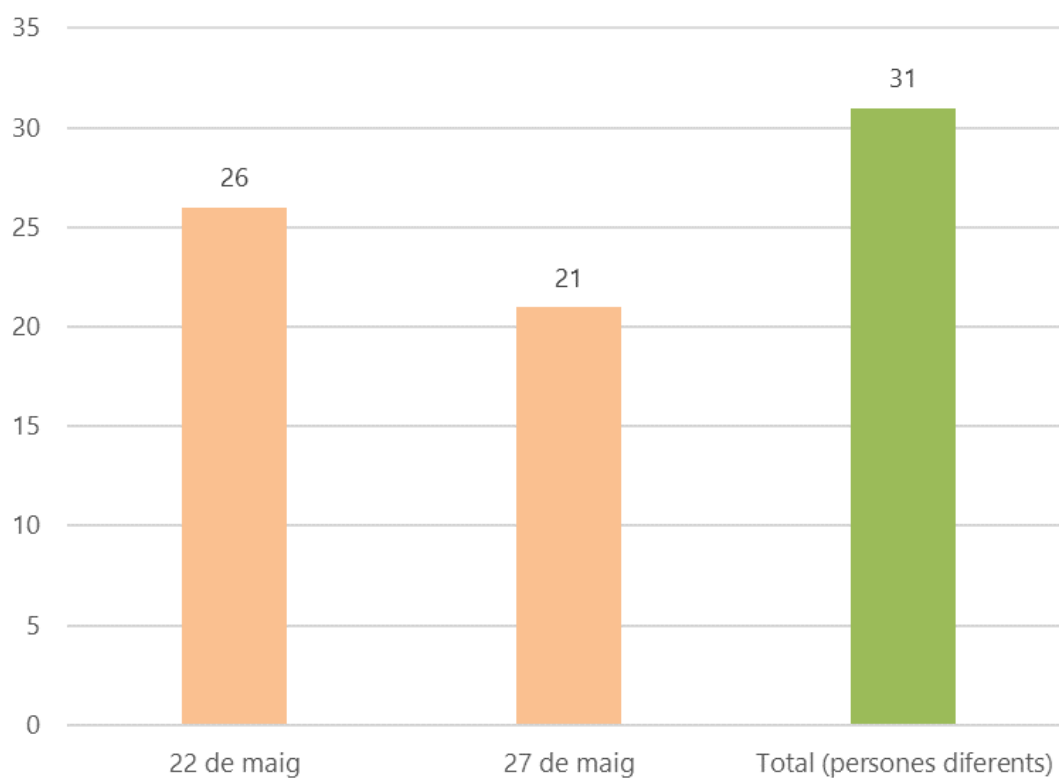

Imatge 4 Les sessions van tenir lloc al Recinte Modernista de Sant Pau, a Barcelona

4. DADES DE PARTICIPACIÓ

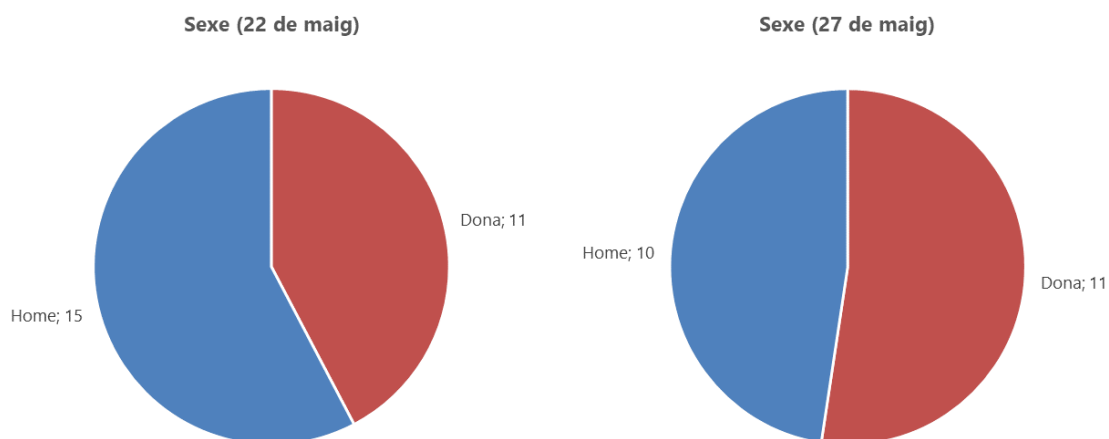
A les dues sessions hi van participar 26 i 21 persones, respectivament (vegeu també l'Annex 1 amb el llistat complet de les persones). Va haver persones que no van assistir a la primera sessió però sí a la segona i viceversa, de manera que el total de persones diferents que van assistir al conjunt del procés participatiu va ser de 31 persones, en representació de 25 entitats o institucions diferents.

Figura 2. Nombre de persones assistents als tallers

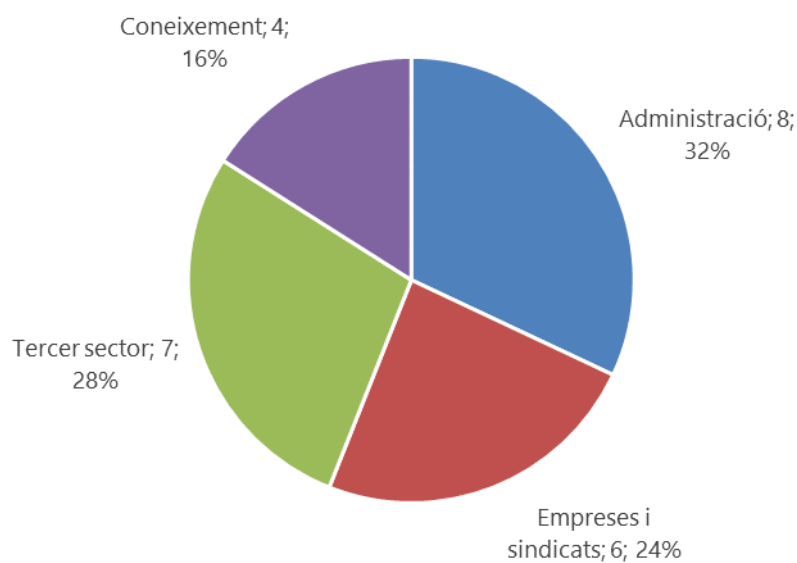
Pel que fa al sexe de les persones participants a les sessions, en la primera sessió hi va haver una lleugera majoria d'homes, mentre que en la segona sessió aquesta relació es va invertir (tot i que es va mantenir el mateix nombre absolut de dones).

Figura 3. Sexe de les persones participants als dos tallers

Finalment, pel que fa al perfil de les entitats i institucions que van assistir als dos tallers, hi va haver una representació equilibrada dels quatre àmbits de la quàdruple hèlix, amb una lleugera majoria d'institucions públiques, especialment vinculades a l'administració local i a institucions de la Generalitat.

Figura 4. Perfil de les entitats representades als dos tallers

5. RESULTATS DELS DEBATS

Aquest capítol exposa les principals aportacions efectuades durant les dues sessions de debat.

5.1. Sessió 1. El per què, el què i el qui de l'Acord nacional

L'exercici deliberatiu de la sessió 1 es va realitzar en tres grups (verd, blau i vermell), motiu pel qual es presenten els resultats de cada grup de forma separada.

GRUP VERD

Aquest grup va estar format per Michela Albarello, Pau Batlle, Miquel Carrillo, Martí Jiménez, Kontxi Odriozola, Gerard Segú, Roger Garcia, i Juan Ignacio Soto (veure Annex 1).

Exercici 1: Per què és important el desplegament de l'Agenda 2030? – grup verd

Aquest grup va identificar com a motivacions principals del desplegament de l'Agenda 2030:

Marc comú

- Per tenir un marc global per **harmonitzar les accions locals** i garantir la **coherència i eficàcia**.
- Perquè és un **marc comú i mesurable** de producció **de polítiques públiques**.

Cohesió i inclusió

- Per fer **polítiques transformadores, sostenibles i inclusives**.
- Per garantir la **cohesió social** i un país amb **menys desigualtats**.

Aliances transversals

- Per contribuir de manera global als **reptes compartits** implicant de manera transversal els actors del país, per exemple a través de la diplomàcia científica.
- Per **generar aliances transversals** que possibilitin avançar cap a un desenvolupament sostenible a Catalunya i al món.

Drets humans i justícia

- Per tornar a **situar els drets humans al centre de l'acció política** i afrontar els reptes del s.XXI sense deixar ningú enrere.
- Per **urgència, justícia, solidaritat i humanitat**.

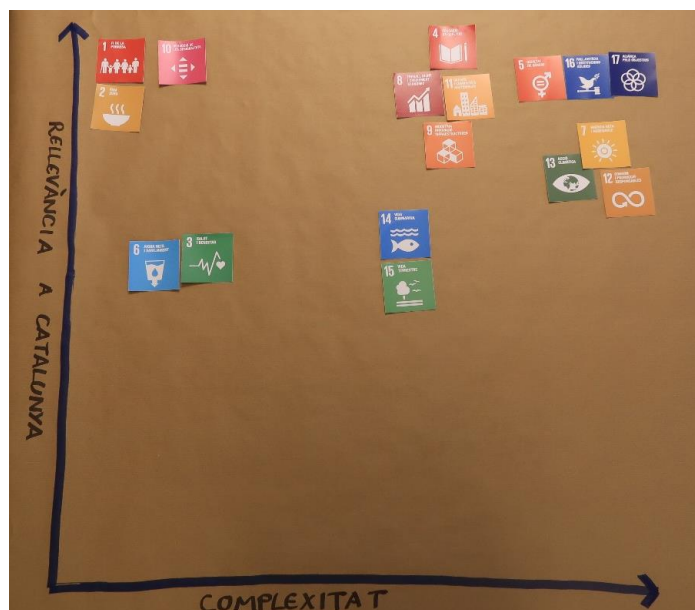
Exercici 2: Treball de reflexió sobre els ODS a Catalunya – grup verd

En el **grup verd** va haver un **consens general en que tots els ODS tenen molta rellevància a Catalunya i les majors diferències es troben en el grau de complexitat**. També hi va haver bastant de debat a l'hora d'interpretar què s'entenia per rellevància i complexitat.

A l'hora de situar els ODS en el gràfic, es van agrupar els ODS en **6 núvols** relacionats entre ells:

1. **Igualtat de gènere (ODS 5), institucions sòlides (ODS 16) i aliances (ODS 17)** com a objectius de màxima **complexitat i rellevància** perquè són els més transversals.
2. **Acció climàtica (ODS 13), consum (ODS 12) i energia (ODS 7)** es van considerar també **molt complexos però potser menys rellevants** perquè depenen d'actors molt diversos i Catalunya no hi té capacitat de decidir per si mateixa.
3. **Educació (ODS 4), treball digne (ODS 8), ciutats sostenibles (ODS 11) i indústria (ODS 9)** també tenen major grau de rellevància i complexitat. Es **destaca la rellevància de l'educació** per damunt dels altres, perquè és un objectiu que ha d'impregnar i facilitar la resta d'objectius.
4. **Vida submarina (ODS 14) i terrestre (ODS 15)** es consideren objectius de **complexitat i rellevància mitjana**.
5. Els ODS relacionats amb **pobresa (ODS 1), fam (ODS 2) i desigualtat (ODS 10)** es consideren **molt rellevants però no tan complexos** perquè les vies per abordar aquests reptes no involucren a molts actors i per tant haurien de ser més fàcils d'assolir.
6. Els ODS relacionats amb **salut (ODS 3) i aigua neta (ODS 6)** es consideren **menys rellevants i complexos** perquè a Catalunya ja hi ha un sistema que garanteix un bon nivell en aquests objectius.

Imatge 5. Panell de l'exercici 2 del grup de color verd

Exercici 3: Mapa d'actors – grup verd

El resultat del mapa d'actors del **grup verd** va ser el següent:

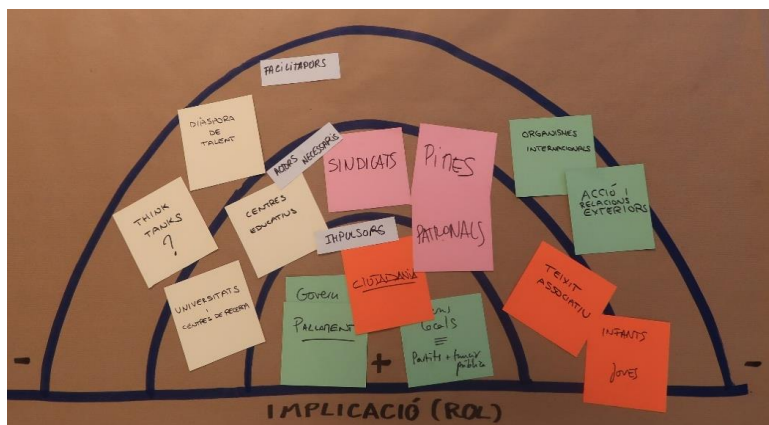
Rol	Agents
Impulsors	- Govern de la Generalitat i Parlament de Catalunya - Ciutadania - Governos locals (partits polítics i funció pública)
Actors necessaris o imprescindibles	- Universitat i Centres de recerca - Centres educatius - Sindicats - Pimes - Patronals (grans empreses) - Teixit associatiu - Joves i infants
Facilitadors	- Diàspora de talent (professionals a l'estranger) - Organismes internacionals - Acció i relacions exteriors - <i>Think Tanks</i> alineats amb l'Agenda 2030

En el **primer cercle** s'ubiquen els **actors impulsors**. Aquí es troben els Governos locals, el Govern de la Generalitat i el Parlament com a poders executius i legislatius, i la ciutadania, en un sentit ampli, perquè l'impuls no pot ser només des de les administracions o les estructures institucionals.

En el **segon cercle** estan els **actors necessaris o imprescindibles**, en el qual trobem diversos perfils; el sector econòmic, el teixit associatiu, universitats i centres de recerca, centres educatius i infants i joves, com un col·lectiu especialment rellevant dins la ciutadania.

En el **tercer cercle** trobem els **actors facilitadors**, que poden ajudar a internacionalitzar i crear vincles entre el treball local i exterior. Per exemple, els organismes internacionals, acció exterior o els professionals que treballen a l'estranger. També s'inclouen els *Think tanks*, però només aquells que amb interessos alineats amb l'Agenda 2030.

Imatge 6. Panell de l'exercici 3 del grup de color verd

GRUP BLAU

Aquest grup va estar format per Pablo Aguilar, Ana Ayuso, Alicia Castelló, Lluís Maria Corominas, Carles Ibáñez, Daniel Furlan, Maria Giral, Rosa Juny i Marc Vilahur (veure Annex 1).

Exercici 1: Per què és important el desplegament de l'Agenda 2030? – *grup blau*

De baix a dalt

- Per encomanar els ODS **també de baix a dalt**.

Drets humans i igualtat

- Per garantir els drets de totes les persones i compromís amb les generacions futures.
- Per inclusió i diversitat.
- Per un futur millor per a tothom.

Pau

- Per què els ODS són pau.

Sostenibilitat

- Per potenciar **la sostenibilitat, en majúscules**.
- O sostenibilitat, o extinció.

Transformació social

- Per **transformar** la manera de fer les coses.
- Per alinear la governança d'un **nou ordre global**.

Exercici 2: Treball de reflexió sobre els ODS a Catalunya – *grup blau*

El **grup blau** va expressar la dificultat d'assignar diferents nivells de rellevància dels ODS, ja que tots haurien de compartir un nivell màxim de rellevància. Per això, en el gràfic proposat per l'equip dinamitzador, tots els ODS es van situar a la franja alta de rellevància a Catalunya. Els únics ODS que es van considerar menys rellevants van ser el de Fam Zero (ODS 2), el de Salut i Benestar (ODS 3) i el d'Aigua Neta i Sanejament (ODS 6), per entendre que aquests objectius (almenys en el seu enunciat) estan més coberts a Catalunya.

Pel que fa a la complexitat, el grup va distingir entre dos grans grups de complexitat, segons el nombre d'agents implicats i la magnitud del canvi de comportaments que impliquen cada un d'ells. Així, els que es consideren més complexos d'abordar són el de l'Igualtat de Gènere (ODS 5), i Educació de Qualitat (ODS 4), seguits dels ODS 11, 7, 13, 1, 8 i 10.

Amb tot, el grup considerava que tots els ODS s'havien d'abordar conjuntament, i que tenen molta relació entre ells, i que per assolir-ne un, s'han d'assolir els altres.

Imatge 7. Panell de l'exercici 2 del grup de color blau

Exercici 3: Mapa d'actors – grup blau

El resultat del mapa d'actors del **grup blau** va ser el següent:

Rol	Agents
Impuls	- Govern de la Generalitat i Parlament de Catalunya - Centres de recerca - Tercer sector ambiental - Tercer sector social - Feminisme i LGTBI (diversitat i inclusió) - Món rural - Micro empreses i Pimes (també energètiques)
Difusió i sensibilització	- Centres educatius (escoles) - Universitat - Sindicats - Administració local - Empreses i indústria del transport - Grans empreses - Mitjans de comunicació
Implantació generalitzada	- Ciutadania en general - Unió Europea (facilitació)
Fora de l'Acord nacional	- Grans empreses energètiques

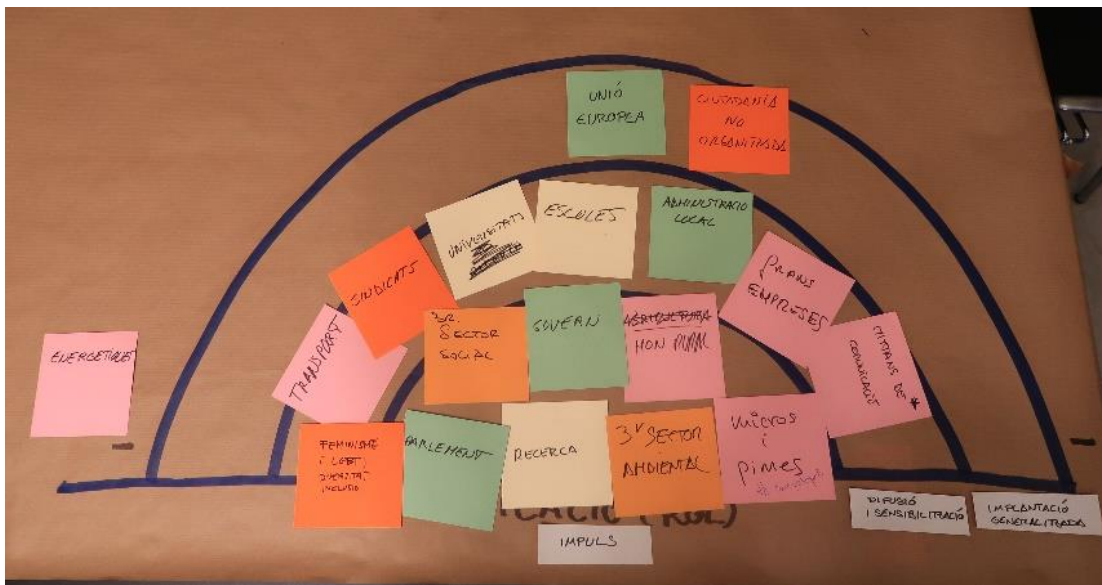
El **grup blau** va considerar que els agents econòmics (especialment grans empreses energètiques) que han provocat bona part de la situació actual d'emergència climàtic no haurien de formar part de la solució, i que s'haurien de deixar de banda.

El lideratge del procés hauria de ser de baix a dalt, començant per la societat civil organitzada i les petites empreses i micro empreses (també energètiques), ja que són les que poden tenir més capacitat de canvi i més flexibilitat. Aquest moviment de baix a dalt hauria de permetre arrossegar la resta d'agents.

El grup també valorava la importància de la transversalitat dels agents implicats en l'Aliança, ja que com més representativa sigui la seva base, millor podrà arribar a tots els agents potencials.

També es va fer un apunt d'incorporar el món rural en l'equació, i pensant en les petites empreses rurals, no la gran agroindústria.

Imatge 8. Panell de l'exercici 3 del grup de color blau

GRUP VERMELL

Aquest grup va estar format per Josep Maria Canyelles, Enric Coll, Júlia Domènech, Núria Jové, José A. Pasadas, Alba Puig, Albert Puigvert, Jordina Rodríguez i Laura Viladevall (veure Annex 1).

Exercici 1: Per què és important el desplegament de l'Agenda 2030? – *grup vermell*

Catalunya en el marc d'un repte global

- Transformant Catalunya, transformem el món
- Fer sostenible Catalunya i el món en totes les seves dimensions
- Una Catalunya més justa, pròspera i sostenible en línia amb l'agenda global
- Vida o mort

Aliances transversals i intergeneracionals

- Sinergies i compromisos locals i globals (des d'una perspectiva feminista interseccional)
- Un món millor i socialment responsable amb la implicació de tots els agents
- Local – Global i Urbà – Rural
- Futur comú per a totes les generacions (infants – adolescents – adults)

Exercici 2: Treball de reflexió sobre els ODS a Catalunya – *grup vermell*

Des de la perspectiva de la rellevància a Catalunya, el **grup vermell** va considerar que destacaven quatre ODS. En primer lloc, l'ODS 4 sobre educació de qualitat, atès que sense una bona educació cap persona ni agent podrà incidir en la resta d'objectius. Després vindrien els ODS 5 (Igualtat de gènere), ODS 8 (Treball digne i creixement econòmic) i ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides).

Des de la perspectiva de la complexitat a Catalunya, destaquen també quatre ODS. El més complex, pel seu abast global i pel gran nombre d'agents implicats, seria l'ODS 13 (Acció climàtica), seguit de l'ODS 3 (Salut i benestar), ODS 1 (Fi de la pobresa) i ODS 10 (Reducció de les desigualtats).

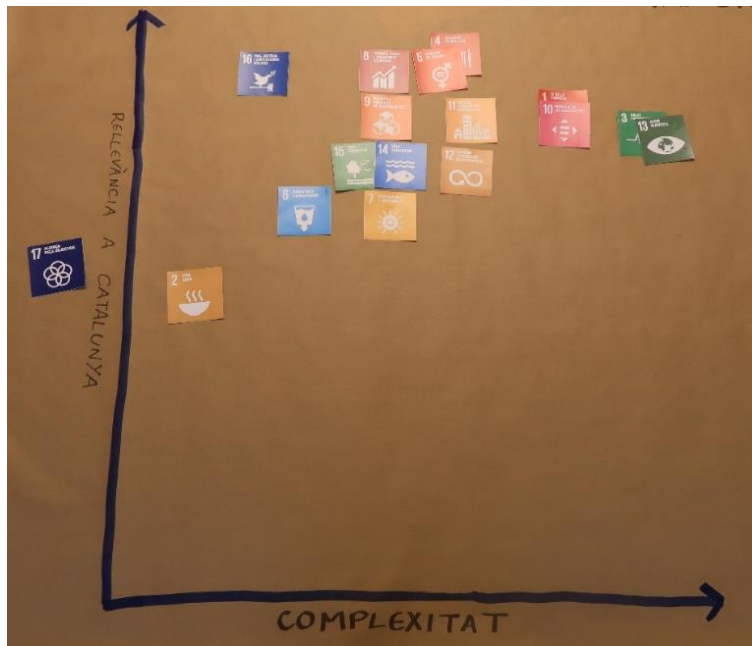
Al nostre país, els ODS menys rellevants i també menys complexos serien l'ODS 2 (Fam zero) i l'ODS 6 (Aigua neta i sanejament). En relació amb aquest últim, s'ha esmentat que si segueix l'escalfament global la seva rellevància augmentarà en el futur (sobretot des de la perspectiva de la disponibilitat de recursos hídrics, que anirà disminuint amb l'augment dels episodis de sequera).

S'ha destacat també que alguns ODS, tot i tenir rellevància a Catalunya, estan totalment relacionats amb el que passi a la resta del món. Serien exemples els ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides), l'ODS 13 (Acció climàtica), l'ODS 14 (Vida submarina) i l'ODS 15 (Vida terrestre).

Finalment, l'ODS 17 (Aliança pels objectius) es va valorar com un repte sobretot instrumental.

El **grup vermell** va expressar la dificultat d'ubicar els ODS en aquests dos eixos pel fet que cada ODS integra fites molt diverses (més enllà del títol de l'ODS), cadascuna de les quals tindria lectures particulars de rellevància i complexitat.

Imatge 9. Panell de l'exercici 2 del grup de color vermell

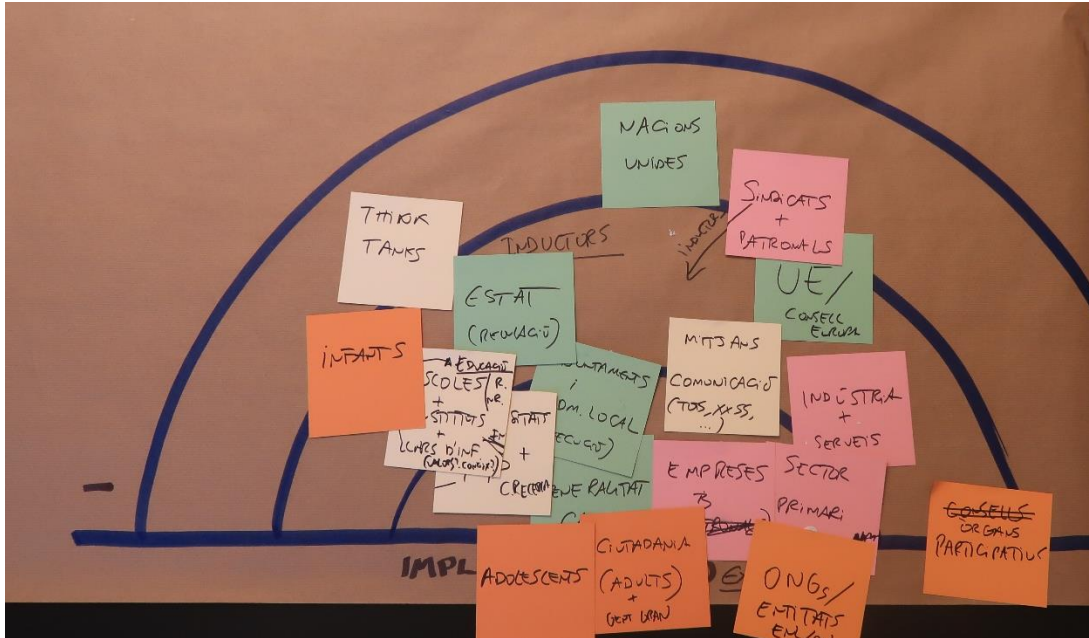

Exercici 3: Mapa d'actors – *grup vermell*

El resultat del mapa d'actors del **grup vermell** va ser el següent:

Rol	Agents
Inductors (acció indirecta)	- Nacions Unides - Estat (regulació) - Unió Europea i Consell d'Europa (regulació, recursos) - Sindicats i patronals - Think tanks - Mitjans de comunicació - Infants - Escoles i instituts (i llars d'infants) - Òrgans participatius
Executors (acció directa)	- Ciutadania (adolescents, adults i gent gran) - Entitats sense ànim de lucre - Empreses - Treballadors dels sectors primari, industrial i serveis - Ajuntaments i administració local - Generalitat de Catalunya - Universitats, FP i centres de recerca

Imatge 10. Panell de l'exercici 3 del grup de color vermell

El **grup vermell** va distingir els agents identificats entre aquells que podien ser **inductors** de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030, i els agents que efectivament en serien els **executors**. Els inductors tindrien una funció de provocar i acompanyar la posada en marxa i desenvolupament de l'Agenda 2030, mentre que els agents executors haurien de liderar i dur a terme les accions necessàries per complir amb els ODS i l'Agenda 2030.

Tant en el grup d'inductors com d'executors hi ha una representació diversa d'administracions, sector econòmic, tercer sector, ciutadania. Així, per exemple, en el grup d'executors hi hauria la Generalitat de Catalunya i l'administració local, tots els sectors econòmics, la ciutadania en general, les universitats i centres de recerca, i les ONGs.

Imatge 11 Posada en comú de les aportacions d'un dels grups de la primera sessió

5.2. Sessió 2. El com de l'Acord nacional

Així com la sessió 1 es va centrar en generar aportacions per contrastar i enriquir els continguts de l'Acord, en la sessió 2 el focus es va posar en la generació de consensos i en la validació d'una proposta de posada en pràctica de l'Acord nacional per a l'Agenda 2030, a través d'una dinàmica de generació de consens en plenari.

DEFINICIÓ DELS COMPROMISOS PER GRUPS SECTORIALS

Per tal de contrastar el marc comú de compromisos i les condicions per signar l'Acord nacional, es van formar 5 grups sectorials:

- Administracions locals
- Entitats del tercer sector
- Entitats d'infants, d'adolescents i joves
- Sector econòmic i social
- Universitats i recerca

Cada grup va proposar exemples de compromisos agrupats en tipologies, així com les característiques que haurien de tenir. A continuació es presenten els compromisos plantejats per cada grup sectorial.

Imatge 12 Treball en grups durant la segona sessió

Grup d'ADMINISTRACIONS LOCALS

Aquest grup va estar format per Pau Batlle, Enric Coll, Daniel Puerta i Kontxi Odriozola (veure Annex 1).

Tipus de compromisos (accions que es podrien assumir)

Tipus de compromisos	Compromisos
Formació i sensibilització	• Traduir l'Agenda a nivell local • Acord institucional (pacte) • Una campanya interna i externa de sensibilització
Canvis interns en l'organització	• Metodologia de treball operativa • Incorporar ODS a l'estratègia comunicativa • Pressupostos en clau ODS
Treball en xarxa (local i internacional)	• Aprofitar xarxes, acords i associacions existents • Generar estimulació per promoure aliances dins del municipi
Projectes executius per a la sostenibilitat	• Projectes amb ODS, però més enllà (que no quedin en la superfície)
Recerca i innovació per a la sostenibilitat	• <i>No es van formular compromisos d'aquest tipus</i>

Característiques dels compromisos

- Compromís amb tota l'Agenda 2030, no amb ODS concrets
- Lideratge: alcaldia + compromís concret d'àrees amb treball transversal
- Transversalitat entre els àmbits polítics i tècnics, i també la ciutadania

Imatge 13 Exposició en plenari del grup "Administracions locals"

Grup d'ENTITATS DEL TERCER SECTOR

Aquest grup va estar format per Pablo Aguilar, Maria Giralt, Marta Macias i Ariadna Quintero (veure Annex 1).

Tipus de compromisos (accions que es podrien assumir)

Tipus de compromisos	Compromisos
Formació i sensibilització	Sensibilització dels equips tècnics de les pròpies organitzacions del tercer sector Formació en ODS en cultura de pau, sostenibilitat, i gènere
Canvis interns en l'organització	Perspectiva de gènere dins de les pròpies organitzacions i la seva governança interna (entitats paritàries)
Treball en xarxa (local i internacional)	<i>No es van formular compromisos d'aquest tipus</i>
Projectes executius per a la sostenibilitat	Incidència del tercer sector davant de l'administració en matèria educativa a les escoles sobre els ODS
Recerca i innovació per a la sostenibilitat	<i>No es van formular compromisos d'aquest tipus</i>

Característiques dels compromisos

- Que potenciïn la formació continuada
- D'àmbit local o internacional, segons les característiques de cada iniciativa i del seu àmbit d'actuació

Imatge 14 Exposició en plenari del grup "Entitats del tercer sector"

Grup d'ENTITATS D'INFANTS, D'ADOLESCENTS I JOVES

Aquest grup va estar format per Júlia Domènech, Roger Garcia, Alba Puig i Jordina Rodríguez (veure Annex 1).

Tipus de compromisos (accions que es podrien assumir)

Tipus de compromisos	Compromisos
Formació i sensibilització	• Xerrades, tallers, vídeos encarats a Acció Climàtica • Formació amb perspectiva en drets d'infants i Agenda 2030 (institucions i món local, general) • Laboratoris socials per sensibilitzar sobre l'Agenda 2030
Canvis interns en l'organització	• Incloure l'Agenda 2030 a les nostres accions ja establertes
Treball en xarxa (local i internacional)	• Xarxa de ciutats amigues de la infància i aterratge local de l'Agenda 2030 (formació i generació de coneixement)
Projectes executius per a la sostenibilitat	• Impulsar accions de cares a cada municipi segons les necessitats de cadascun.
Recerca i innovació per a la sostenibilitat	• Seguir amb el treball d'aterratge de l'Agenda 2030 des d'una perspectiva d'infància • Impulsar coneixement i relació Agenda 2030 – infància (ODS concrets) • Enquestes a infants i adolescents sobre ODS al seu municipi

Característiques dels compromisos

- Tots els compromisos haurien d'estar vinculats amb més d'un ODS
- Vincle amb altres agents: consells municipals, ajuntaments, associacions municipalistes, escoles/instituts, mitjans, sindicats d'estudiants, consells escolars, diputacions...
- Que n'hi hagi molts, però que siguin assolibles.

Imatge 15 Exposició en plenari del grup "Entitats d'infants, d'adolescents i joves"

Grup SECTOR ECONÒMIC I SOCIAL

Aquest grup va estar format per Michela Albarello, Josep Maria Canyelles, Daniel Furlan, Rosa Juny i José A. Pasadas (veure Annex 1).

Aquest grup aplega les empreses en sentit ampli (patronals) i les organitzacions que defensen els drets dels treballadors (sindicats). Les organitzacions es troben actualment en una fase d'assimilació interna de què són els ODS i de què impliquen.

Tipus de compromisos (accions que es podrien assumir)

Tipus de compromisos	Compromisos
Formació i sensibilització	Sensibilitzar els treballadors i oferir-los formació Sensibilitzar les empreses sobre la vinculació dels ODS amb la sostenibilitat empresarial
Canvis interns en l'organització	Integrar l'Agenda 2030 i els compromisos derivats en l'estratègia general (objectius) de les empreses i en l'àmbit de la RSE
Treball en xarxa (local i internacional)	Xarxes de treball entre actors impulsors (Consell de Relacions Laborals -CRL-, Respon.cat, empreses líders, etc.) Aprofitar la Fundació PIMEC com a eina d'impuls
Projectes executius per a la sostenibilitat	Incidir en la negociació col·lectiva perquè integri els ODS (convenis col·lectius sectorials, desenvolupar l'Acord interprofessional de Catalunya (AIC) en matèria d'ODS, etc.)
Recerca i innovació per a la sostenibilitat	Generar indicadors de compliment dels ODS Definir indicadors en clau d'ODS i vincular-los als diversos pactes nacionals Definir indicadors socials vinculats als ODS des del punt de vista dels treballadors Projectes d'acompanyament i noves eines i recursos
Altres	Cal el compromís de l'Administració (en la seva totalitat) d'assumir el lideratge transversal per a l'impuls de l'Agenda 2030 (els pactes nacionals com el de la societat de coneixement o el d'indústria serien un instrument idoni per donar transversalitat als ODS)

Característiques dels compromisos

- Focalitzar els compromisos en ODS clau per a les empreses sense perdre una mirada transversal
- Compromisos que comportin mesures i accions a curt termini, però amb una visió a llarg termini

- Compromisos que integrin un component sectorial i territorial al mateix temps
- Compromisos que comportin aliances entre diversos agents socials
- Localitzar les mesures sempre que sigui possible, per exemple a escala de polígons industrials
- Compromisos relacionats amb els ODS i que estiguin integrats en els objectius generals de les empreses i les organitzacions socials

Imatge 16 Exposició en plenari del grup "Sector econòmic i social"

Grup d'UNIVERSITATS I RECERCA

Aquest grup va estar format per Àlicia Castelló, Carme Llasat, Gerard Segú i Josep Maria Vilalta (veure Annex 1).

Tipus de compromisos (accions que es podrien assumir)

Tipus de compromisos	Compromisos
Formació i sensibilització	• Millorar la formació i la sensibilització dels equips de gestió i dels equips docents universitaris, i també dels estudiants universitaris introduint els ODS en els plans d'estudis • Promoure que els aprenents treballin en projectes competencials i ja relacionats amb els ODS • Donar més reconeixement a la formació, sensibilització i divulgació • Formació per a la ciutadania global
Canvis interns en l'organització	• Assumpció dels ODS des de la política institucional • Assegurar i promoure l'autonomia universitària i del món educatiu • Introduir els ODS en els criteris d'avaluació

	• Crear i promoure incentius que afavoreixin els ODS i la seva incorporació • Assegurar la viabilitat econòmica i humana del sector universitari, eliminant la precarietat en la docència i la recerca
Treball en xarxa (local i internacional)	• Fer el mapeig de tot el que s'ha fet al sector universitari • Promoure les connexions entre els actors implicats a nivell local i internacional
Projectes executius per a la sostenibilitat	• Igualtat d'accés (gènere, social, etc.) • Campus més sostenibles (edificis i mobilitat sostenible) • Aprenentatge-servei
Recerca i innovació per a la sostenibilitat	• Fons específics per fomentar la recerca i la innovació en sostenibilitat • Major interdisciplinarietat en la recerca i la transferència a la societat

Característiques dels compromisos

- Els compromisos haurien de comportar que l'agent en qüestió formés ciutadans per tal que esdevinguin actors compromesos pel canvi i els ODS
- Compromisos amb vocació de continuïtat i permanència
- Compromisos amb visió holística, és a dir, que promoguin la interconnexió entre diversos ODS
- Compromisos que impliquin pensar i actuar a escala global i local.
- Compromisos que donin suport a les polítiques públiques impulsades pels governs (tant en el disseny i l'assessorament com en l'execució, el seguiment i l'avaluació)

Imatge 17 Exposició en plenari del grup "Universitats i recerca"

DEBAT EN PLENARI SOBRE LA GOVERNANÇA DE L'ALIANÇA CATALUNYA 2030

A continuació es presenten les aportacions realitzades durant el debat en plenari sobre la governança de l'Aliança Catalunya 2030. Les aportacions s'exposen de manera pràcticament textual, i algunes d'elles poden exhibir una certa contradicció entre elles, ja que van ser expressades per persones diferents.

LIDERATGE I IMPULS DE L'ALIANÇA CATALUNYA 2030

- El lideratge i estructura de funcionament de l'Aliança l'ha de definir el propi Govern, ja que és qui pot tenir una visió més global, i qui té l'obligació de protegir i respectar els drets humans és l'Administració.
- L'Aliança Catalunya 2030 ha d'implicar tota l'Administració, i tots els nivells de l'Administració l'han d'assumir.
- Tot i el lideratge del Govern, cal un espai de colideratge que permeti generar aliances particulars i que permeti seleccionar iniciatives concretes. Un espai ampli integrat sobretot per agents que ja fan coses.
- Com més colideratge, millor. Si altres agents no lideren, no se sentiran tan implicats i no s'assumiran compromisos. Cal crear mecanismes flexibles d'implicació dels diversos tipus d'agents (tots s'han de poder sentir còmodes). Cal fomentar la corresponsabilitat des de les capacitats de cadascú.
- L'Aliança va més enllà dels espais i processos existents que impulsa la pròpia Administració. L'ODS 17 proposa un espai en xarxa generador d'aliances entre diferents tipus d'agents.
- L'Aliança implica mecanismes d'exigència mútua del compliment de compromisos, és un sistema diferent al dels processos habituals que impulsa l'Administració.
- Cal crear espais de diàleg, coordinació, aliances, però no necessàriament de treball en xarxa entre tercer sector i Administracions.

DINAMITZACIÓ INTERNA I ACCIONS CONJUNTES DE L'ALIANÇA

- Cal decidir alguns aspectes previs:
 - Representativitat i capacitat de decisió dels representants de l'Aliança: hi haurien d'assistir representants amb capacitat de decisió sobre les entitats que representen.
 - Compromís polític real que hi ha al darrera.
 - Grau de voluntarietat o remuneració dels representants.
- Cal un equip tècnic per impulsar l'Aliança i que coordini els agents. El pressupost dedicat indicaria la voluntat política real.

- Calen projectes concrets que puguin interessar a diferents tipus d'agents i llavors aquests puguin contribuir al seu finançament.
- Establir diversos nivells de governança o de treball segons els ODS. Hi ha ODS que es poden abordar amb més profunditat si s'impliquen agents que tenen més coneixement d'ODS concrets. Compte, però, en crear comissions estanques.
- Cal compartir informació i coneixement de les diverses iniciatives en marxa entre tots els membres de l'Aliança. Això generarà més sinergies. Es podria crear un portal web actualitzat on els diversos membres de l'Aliança 2030 assumeixin el compromís d'exposar-hi les seves iniciatives en diferents àmbits. Participa.gencat.cat és un primer portal d'aquest tipus (espai assemblea). Aquest espai ha de permetre conèixer bé els diversos membres de l'Aliança.

CAPTACIÓ DE NOUS MEMBRES, COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

- Cal demostrar a la societat que l'Aliança 2030 genera accions concretes que donen resultats, no és "una aliança més".
- Cal una gran tasca d'informació i conscienciació de molts tipus d'agents. Per exemple, la població de joves i estudiants d'universitat haurien de conèixer els ODS. Els ODS han de ser socialment al centre de tots nosaltres.
- Cal evitar el "*ODS washing*". Assumir els ODS no és fàcil ni és immediat. I això cal que els agents ho entenguin.
- Cal informar la societat de tots els passos que es van fent per crear l'Aliança. Això genera interès i altres agents voldran implicar-s'hi.
- Cal ampliar i homogeneïtzar la percepció d'emergència i urgència de l'Agenda 2030 entre els diversos agents. Ara mateix no coincideix, per exemple, entre Administració i mon empresarial.

AVALUACIÓ, REPORTING I SEGUIMENT

- Cal establir indicadors de seguiment per poder comprovar el grau en què l'Aliança Catalunya 2030 està avançant en l'assoliment dels ODS.

6. CONCLUSIONS

Sigui pel seu grau de consens, o per la constatació de la seva importància, dels dos tallers se'n poden extreure les conclusions següents per cada un dels eixos de debat plantejats.

6.1. Per què és rellevant adoptar l'Agenda 2030 a Catalunya?

Totes les persones que van participar en ambdós tallers van compartir una mateixa visió sobre la necessitat d'adoptar l'Agenda 2030 a Catalunya, pels motius següents:

- Per tenir un **marc global compartit** que permeti harmonitzar les accions locals, mesurar-ne l'impacte i garantir-ne la coherència i eficàcia.
- Per **generar aliances transversals** i sinergies que possibilitin avançar cap a un desenvolupament sostenible a Catalunya i al món.
- Per articular un **compromís compartit** amb la implicació de tots els agents.
- Per **situar els drets humans, la justícia social, la pau, la solidaritat i la humanitat al centre de l'acció política** i afrontar els reptes del s.xxi sense deixar ningú enrere, tampoc les generacions futures.
- Per un **futur millor** per a tothom, ja que la sostenibilitat és l'única sortida possible si no es vol afrontar el col·lapse de la humanitat.
- Per **transformar Catalunya** i d'aquesta manera contribuir a **transformar el món**.

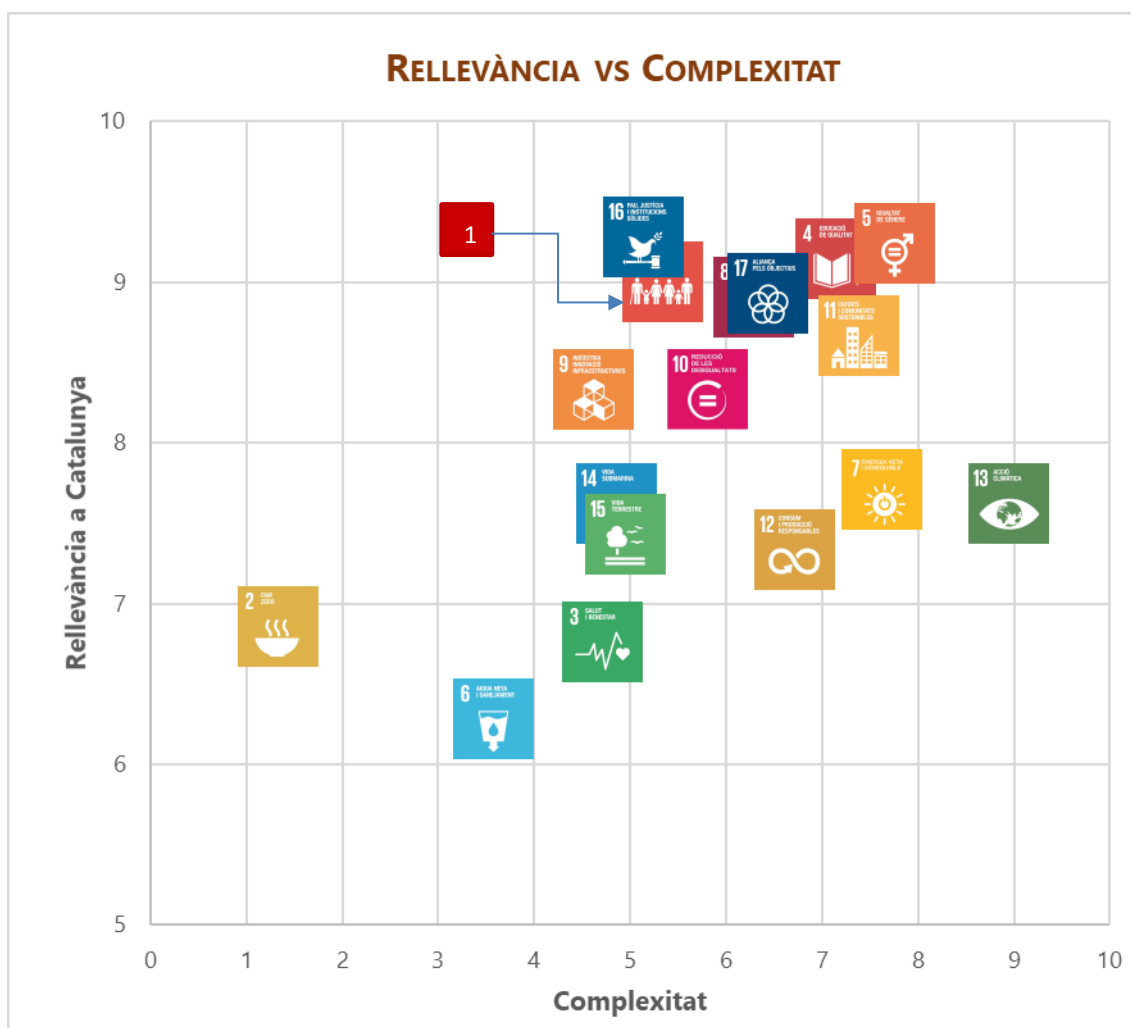
6.2. Els reptes de la sostenibilitat a Catalunya

Catalunya comparteix els mateixos reptes de sostenibilitat que la resta de territoris del planeta. Davant l'opció d'assignar més rellevància a uns ODS que a uns altres segons l'estat actual de desenvolupament a Catalunya, pràcticament totes les persones que van participar en els tallers van coincidir que **tots els ODS comparteixen un mateix nivell de rellevància**, i especialment si es va al detall dels reptes que en deriven, no es pot prioritzar un ODS per damunt dels altres.

Tot i que tots els ODS es troben pràcticament en el mateix pla de rellevància, els participants van coincidir en valorar que hi ha **alguns objectius i reptes que són més complexos que altres**. En termes generals, l'objectiu que es considera més complex és el d'Acció Climàtica (ODS 13), pel nombre d'agents implicats i per l'abast de la transformació que requereix en els hàbits i sistemes productius. Altres ODS considerats d'elevada complexitat són el de la Igualtat de Gènere (ODS 5), Ciutats i Comunitats Sostenibles (ODS 11), Energia Neta i Assequible (ODS 7) i Educació de Qualitat (ODS 4). L'ODS que totes les persones consideraven més assequible va ser el de Fam Zero (ODS 2), tot i que algun grup destacava que incorporava alguns reptes (com per exemple la sobirania alimentària o una dieta saludable) que implicaven un grau superior de complexitat.

Una reflexió que també van compartir totes les persones participants és que **els ODS s'han d'abordar de forma integrada**, i que es retroalimenten entre ells, ja que estan molt relacionats i que precisament per això convé mantenir una visió de conjunt.

A continuació es representa el grau de rellevància i complexitat dels 17 ODS segons els tres grups que van tractar aquesta qüestió durant la primera sessió. La ubicació de cada ODS en el gràfic es correspon amb la mitjana aritmètica de la valoració de cada grup de treball, en una escala de 10.

6.3. Quins actors són clau en la consecució d'aquests reptes?

La sostenibilitat és, segons les persones que van participar en els tallers, **un repte que ha d'implicar tota la ciutadania i la societat en general**, en tots els nivells d'organització i independentment de la seva mida.

Malgrat això, les persones participants van identificar alguns agents que haurien de jugar un paper impulsor i de lideratge (o més aviat colideratge) d'aquest procés:

- **L'administració pública** ha de tenir un paper exemplificador i facilitador dels compromisos, i també d'establir un marc normatiu i unes polítiques públiques orientades a l'Agenda 2030. Per això les persones participants van destacar el paper del Govern de la Generalitat i el Parlament de Catalunya, però també el de les administracions locals.
- **L'empresa privada** també ha de liderar les transformacions en els àmbits productius, tant a l'agricultura com a la indústria. Les persones participants assenyalaven les microempreses i les PIMES com les més ben posicionades per liderar el canvi, ja que són les més àgils i amb més capacitat d'innovar.
- **La societat civil organitzada**, tant de l'àmbit social com del medi ambient ha de tenir un paper articulador de la ciutadania i de pressió a les institucions per al compliment dels compromisos respectius i el seguiment dels indicadors de sostenibilitat dels que es doti l'Aliança Catalunya 2030.
- **Les universitats i centres de recerca**, com a generadors d'innovació, de coneixement i de capacitat crítica davant dels reptes de la sostenibilitat.

6.4. Com treballem junts?

En el debat sobre la governança de l'Aliança Catalunya 2030, les persones participants van coincidir en apostar per un **colideratge** entre els diversos agents, facilitat per l'administració pública, que aportés recursos i estructura de treball per fer possible el treball compartit.

Els agents que van intervenir en el segon taller van apuntar a una possible estructura de l'Aliança Catalunya 2030, amb els següents components:

- **Una oficina tècnica** integrada en l'organigrama de l'administració (impulsada pel Govern de la Generalitat) que pugui impulsar l'Aliança Catalunya 2030, i pugui dedicar recursos humans per treballar permanentment en l'Aliança, mesurant indicadors, elaborant informes de seguiment, convocant trobades dels agents adherits a l'Aliança, coordinant accions conjuntes, espais de diàleg, etc.
- **Un grup motor de l'Aliança** que sigui representatiu dels diversos agents implicats en l'Aliança, i que facin un seguiment dels indicadors, i contribueixi al lideratge del procés i a les decisions més estratègiques. Aquest grup motor podria ser la continuïtat del grup d'agents que va participar en els dos tallers, i plasmaria la idea d'un colideratge de l'Aliança entre els diversos grups implicats. Aquest espai de colideratge permetria generar aliances particulars i seleccionar iniciatives concretes.
- **Agents adherits a l'Aliança Catalunya 2030**, que formalitzarien un compromís per formar part de l'Aliança i contribuir així a l'Agenda 2030 i que treballarien en xarxa per assolir els objectius, en línia amb el plantejament de l'ODS 17.

A banda d'aquesta estructura de governança, algunes persones participants també van demanar **aclairir alguns aspectes previs**, com la representativitat i capacitat de decisió dels agents que integrin l'Aliança, el compromís polític que hi hauria al darrera, el grau de voluntarietat o remuneració de les persones que participin en espais de treball i coordinació, etc.

També es va proposar **establir diversos nivells de governança o de treball segons els ODS**, com comissions o grups de treball que compartissin informació i coneixement de les diverses iniciatives en marxa entre tots els membres de l'Aliança. Això podria generar més sinergies entre ells, tot i que també comportaria un cert risc de segmentar i generar compartiments estancs, perdent així la transversalitat.

Per facilitar la governança i el treball en xarxa entre agents, es va proposar **fer ús d'un portal web actualitzat** on els diversos membres de l'Aliança 2030 exposessin les seves iniciatives en diferents àmbits. En aquest sentit, des de la Direcció General de Participació Ciutadana i el CADS es va oferir el portal <https://participa.gencat.cat/> com un primer portal d'aquest tipus (espai assemblea).

Per tal de captar nous membres per formar part de l'Aliança, els agents van indicar que **cal demostrar a la societat que l'Aliança 2030 genera accions concretes que donen resultats**, i que per tant cal una gran tasca d'informació i conscienciació de molts tipus d'agents, i també dotar-se d'uns **indicadors de seguiment** per poder comprovar el grau en què l'Aliança Catalunya 2030 està avançant en l'assoliment dels ODS.

6.5. Condicions per formar part de l'Aliança Catalunya 2030

Les persones que van participar en els tallers van estar d'acord amb que **cal establir uns compromisos mínims per formar part de l'Aliança Catalunya 2030**, però a la vegada crear **mecanismes flexibles d'implicació per fomentar la corresponsabilitat** des de les capacitats de cadascú.

Pel que fa al **tipus de compromisos** que haurien d'assumir els agents que vulguin incorporar-se a l'Aliança Catalunya 2030, tots cinc grups van proposar compromisos de pràcticament totes les tipologies que s'havien establert, tal com mostra la taula següent (s'indica el número de compromisos plantejats per cada grup i per cada tipus de compromís:

Tipus de compromisos	Administració local	Entitats del Tercer Sector	Infants, adoles. i joves	S. econòmic i social	Universitats i recerca
Formació, sensibilització i comunicació	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓ ✓✓
Canvis interns en l'organització	✓✓✓	✓	✓	✓	✓✓✓ ✓✓
Treball en xarxa (local i internacional)	✓✓		✓	✓✓	✓✓
Projectes executius per a la sostenibilitat	✓	✓	✓	✓	✓✓✓
Recerca i innovació per a la sostenibilitat			✓✓✓	✓✓ ✓✓	✓✓

Pel que fa als tipus de compromisos més recurrents plantejats per tots els grups:

- **Compromisos de formació, sensibilització i comunicació:** Aquests van ser els compromisos més recurrents, amb propostes de campanyes de comunicació i sensibilització adreçades a un públic tan intern (dins les pròpies organitzacions) com extern. Les persones participants també van proposar accions de formació en matèria d'ODS, així com xerrades, vídeos, tallers i laboratoris.
- **Canvis interns en l'organització:** El compromís més recurrent en aquest àmbit és el d'assumir i incorporar els ODS a la política institucional, en els pressupostos, així com en la

planificació i els criteris d'avaluació de l'activitat de cada institució. Algun exemple concret de compromís és el de garantir la paritat en els òrgans directius.

- **Treball en xarxa (local i internacional):** En aquesta categoria es van formular compromisos d'afavorir les connexions entre agents a nivell local i internacional, a partir del coneixement del sector i d'entitats de segon i tercer nivell que ja estan dissenyades per al treball en xarxa.
- **Projectes executius per a la sostenibilitat:** En aquesta categoria, on es recollien projectes de transformació en l'àmbit dels ODS (tecnològics, financers, de cooperació, jurídics...), cada grup va fer propostes molt diferents, que responien a les característiques pròpies de cada sector (accions en l'àmbit de la mobilitat sostenible, la igualtat de gènere, la negociació col·lectiva, etc.).
- **Recerca i innovació per a la sostenibilitat:** Els compromisos més habituals d'aquest àmbit tenien a veure amb la definició d'indicadors, la dedicació de fons específics per a la recerca i la innovació en sostenibilitat, i la concreció i aterrament dels ODS en l'àmbit de treball de cada organització.

Les persones participants també van plantejar les **característiques que haurien de tenir els compromisos** dels agents que volguessin adherir-se a l'Aliança Catalunya 2030:

- **Compromís amb els 17 ODS:** El compromís de les organitzacions, sempre que sigui possible, ha de ser amb els 17 ODS i, quan la naturalesa de l'actor no ho permeti, amb ODS concrets, tot mantenint la interrelació entre ells i preservant una visió holística.
- **Lideratge executiu:** compromís per part dels càrrecs directius de cada organització (tant en l'àmbit públic com privat), amb un compromís concret d'àrees de treball transversal
- **Incorporar els ODS a l'estratègia comunicativa de cada organització:** una campanya interna i externa de sensibilització
- **Plantejar pressupostos en clau ODS:** i per tant també projectes, quantificant dedicació de recursos humans.
- **Compromisos que comportin aliances entre diversos agents:** administracions, empreses, associacions, escoles/instituts, mitjans de comunicació, sindicats...
- **Compromisos assolibles:** i amb vocació de continuïtat i permanència. Que comportin mesures i accions a curt termini, però amb una visió a llarg termini.
- **Compromisos d'accions concretes i calendaritzades:** des de la creació de l'Aliança fins al 2030.

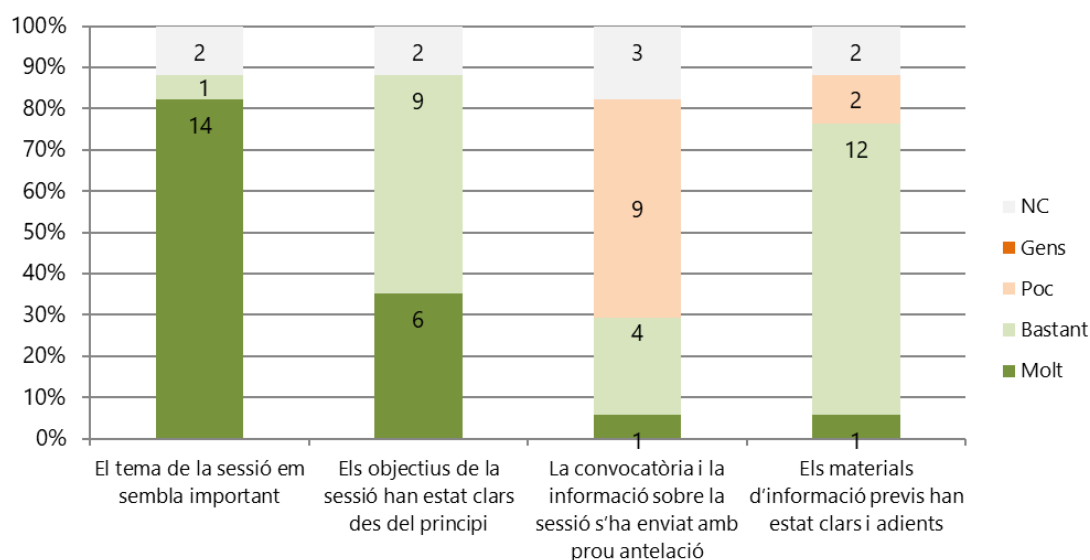
7. AVALUACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU

L'avaluació del procés participatiu permet copsar el grau de satisfacció de les persones participants amb el procés, així com extreure conclusions que puguin servir per a futurs processos participatius. Al final del procés participatiu, un cop realitzat la segona sessió de treball, es va demanar a les persones participants que avaluessin el procés participatiu a partir d'un formulari amb preguntes relatives a la preparació del procés, a la seva execució, a les expectatives generades, i altres aspectes generals del procés.

A continuació se sintetitzen les respostes als **17 qüestionaris d'avaluació omplerts** (que representen un **81% de les persones assistents** al segon taller). A les gràfiques s'expressa el grau de satisfacció amb diversos aspectes del procés participatiu i se'n fa una breu interpretació.

7.1. Sobre la preparació del procés

Pel que fa a la preparació del procés, pràcticament totes les persones que van respondre el qüestionari d'avaluació van considerar que el tema tractat en els tallers era molt important. D'altra banda, 9 persones (un 53%) es mostraven poc satisfetes amb la convocatòria dels tallers. La claredat dels objectius van ser percebuts de manera àmpliament positiva, així com els materials d'informació previs, tot i que dues persones en feien una valoració més crítica.

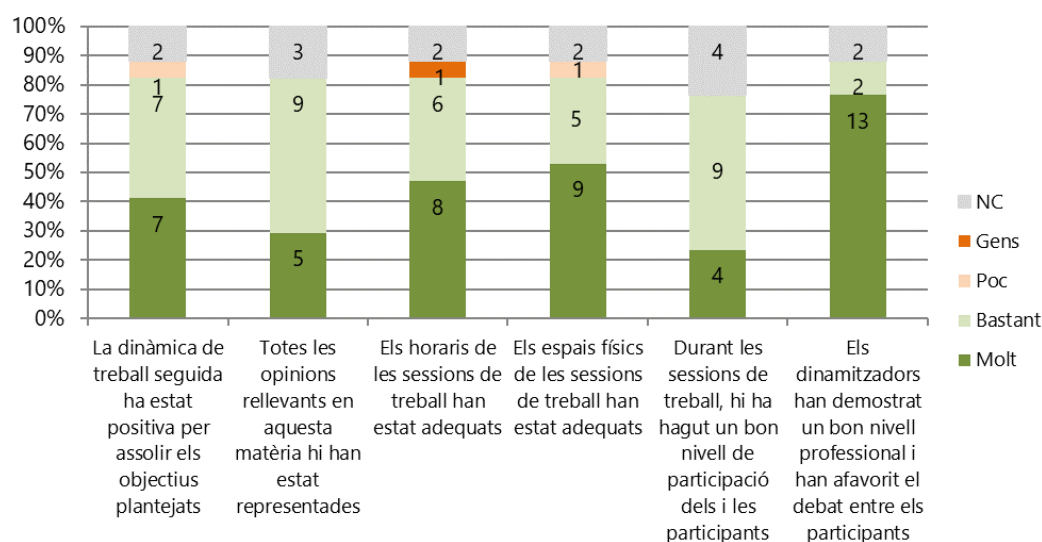

7.2. Sobre els tallers de participació

Pel que fa a l'execució dels tallers, la valoració global va ser molt positiva en tots els seus aspectes.

Els aspectes més ben valorats van ser el nivell professional de les persones dinamitzadores, i la representació de les diverses opinions en els resultats de les sessions, i també hi va haver una valoració molt positiva del nivell de participació dels i les participants.

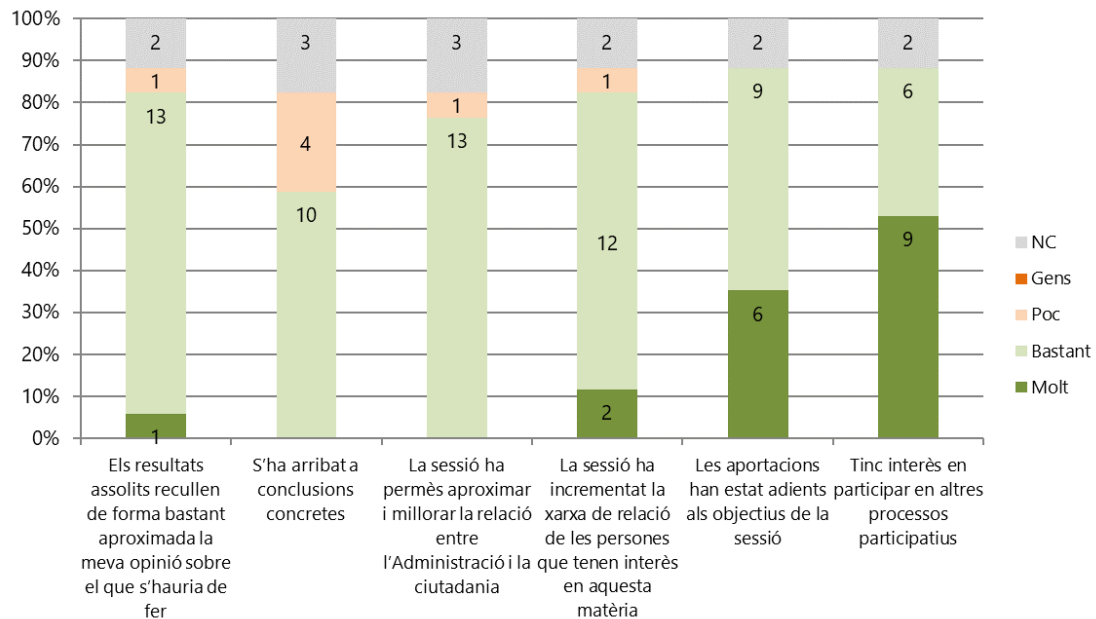
Tant la dinàmica de treball utilitzada com els horaris, i l'espai físic dels tallers es van considerar entre molt i bastant positives per part de les persones participants, tot i que també hi ha haver una persona que va ser més crítica amb aquesta qüestió.

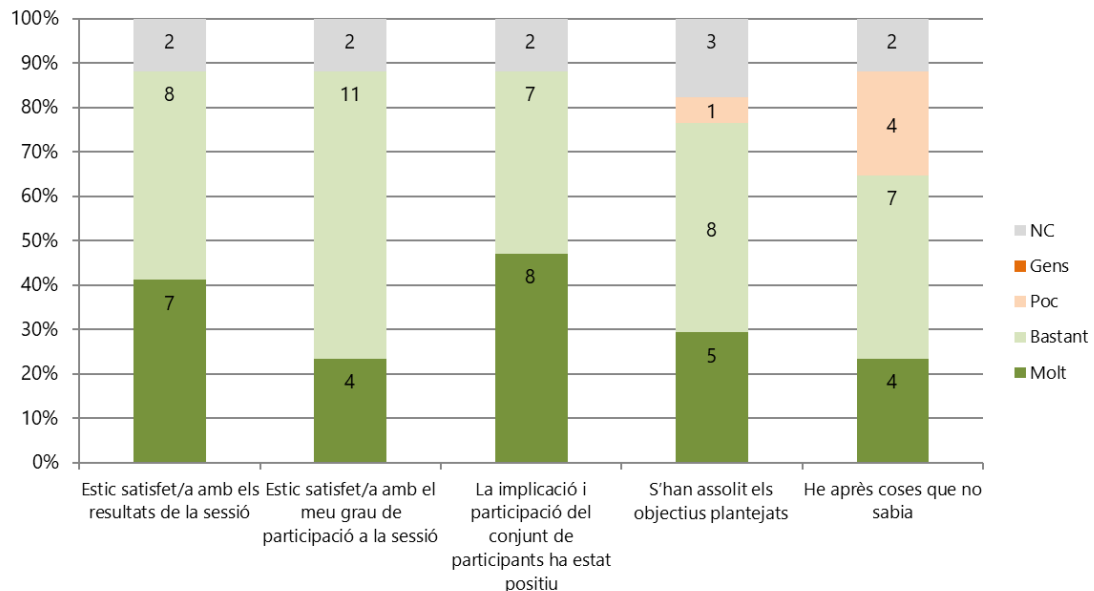
7.3. Sobre les expectatives respecte dels resultats

En relació amb les expectatives respecte els resultats del procés, en conjunt els participants van considerar que els resultats reflectien bastant bé la seva opinió (amb l'excepció d'una persona). La majoria de persones també consideraven que s'havia arribat a conclusions concretes, però hi va haver quatre persones que van trobar que s'havia arribat un grau baix de concreció.

És de destacar que totes les persones van considerar que les aportacions efectuades durant els tallers havien estat adients als objectius dels tallers, i van mostrar bastant o molt d'interès en participar en altres processos participatius. Aquesta valoració és força significativa i obre una porta esperançadora per a la continuïtat d'un treball participatiu amb aquests agents en un futur.

Els participants van considerar positivament o molt positivament la resta d'aspectes, com el grau de satisfacció amb els resultats de la sessió i el propi grau de participació a la sessió, així com el grau d'implicació i participació del conjunt de participants. Només un assistent va qüestionar que s'haguessin assolit els objectius plantejats, i en va haver quatre que asseguraven no haver obtingut gaire nous aprenentatges.

Es va fer una ronda de tancament en què cada persona havia d'expressar, en una paraula o frase curta, la sensació amb la qual acabava la sessió. El següent núvol d'etiquetes mostra quins van ser aquests conceptes, entre els quals destaquen "compromís, treball, futur, aliances i il·lusió, paraules que precisament estan molt relacionades amb l'essència dels ODS i de l'Agenda 2030:

ANNEX 1. LLISTA DE PARTICIPANTS

Tot seguit es llisten els **assistents a les sessions**:

Cognom, nom	Institució/Entitat	S1	S2
Aguilar, Pablo	Institut Català Internacional per la Pau		
Albarello, Michela	Comissions Obreres		
Ayuso, Ana	Barcelona Centre for International Affairs (CIDOB)		
Batlle, Pau	Dipsalut - Diputació de Girona		
Canyelles, Josep Maria	Respon.cat		
Carrillo, Miquel	Consell de Cooperació al Desenvolupament		
Castelló, Alicia	Consell Interuniversitari de Catalunya		
Coll, Enric	Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		
Corominas, Lluís Maria	Associació Catalana de Municipis		
Domènech, Júlia	Consell Nacional d'Infants i Adolescents Catalunya		
Furlan, Daniel	PIMEC - Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya		
Garcia, Roger	UNICEF Comitè Catalunya		
Giralt, Maria	Consell Nacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgèneres i Intersexuals		
Ibáñez, Carles	Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible		
Jiménez, Martí	SCiTech DiploHub		
Jové, Núria	Associació Catalana d'Universitats Públiques		
Juny, Rosa	Fundació PIMEC		
Llasat, Carme	Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible		
Macias, Marta	Consell Nacional de les Dones de Catalunya		
Odriozola, Kontxi	Diputació de Barcelona		
Pasadas, José A.	UGT Catalunya		
Puertas, Daniel	Federació de Municipis de Catalunya		
Puig, Alba	Consell Nacional d'Infants i Adolescents Catalunya		
Puigvert, Albert	Xarxa Regional de Grups d'Acció Local LEADER de Catalunya		
Quintero, Ariadna	Associació Espanyola Naciones Unides		
Rodríguez, Jordina	Consell Nacional d'Infants i Adolescents Catalunya		
Segú, Gerard	Centre Unesco de Catalunya		
Soto, Juan Ignacio	Federació de Municipis de Catalunya		
Viladevall, Laura	Consell Nacional de les Dones de Catalunya		
Vilalta, Josep Maria	Associació Catalana Universitats Públiques		
Vilahur, Marc	Xarxa per a la Conservació de la Natura		

Imatge 18 Foto de grup al final de la segona sessió